აკრედიტაცია და ინოვაცია

მომხსენებელი: პაატა გოგოლიძე

სსიპ „აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი“

თბილისი 2015, ივნისი

ინოვაცია და ხარისხის ინფრასტრუქტურა

- ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურა მოიცავს მეტროლოგიის, სტანდარტიზაციის, აკრედიტაციის, შესაბამისობის შეფასების (პროდუქციის შესაბამისობა სტანდარტთან), გამოცდებისა და ხარისხის მენეჯმენტთან დაკავშირებულ ასპექტებს.

- ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურა მნიშვნელოვანია წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების საერთაშორისო აღიარებისთვის და მისი კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისთვის. შესაბამისად, ხარისხის ინფრასტრუქტურა მნიშვნელოვანია ექსპორტისთვის.

აკრედიტაციის არსი

აკრედიტაცია - არის ოფიციალური საექსპერტო შეფასება, რომლის საფუძველზეც აკრედიტაციის ცენტრი აკრედიტაციის მოწმობის გაცემით ოფიციალურად აღიარებს შესაბამისობის შემფასებელი პირის კომპეტენტურობას შესაბამისობის სპეციფიკური საქმიანობის განხორციელებისათვის.

ინოვაცია და აკრედიტაცია

აკრედიტაცია ნერგავს ინოვაციებს ხარისხის ეროვნულ ინფრასტრუქტურაში, ბაზრის საჭიროებებიდან გამომდინარე აკრედიტაციის ახალი სქემების შეთავაზების გზით.

სსიპ „აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი

სსიპ „აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი“ შეიქმნა 2005 წელს და არის საქართველოში ეროვნულ დონეზე აღიარებული აკრედიტაციის ორგანო. 2012 წლის ივლისიდან იგი მოქმედებს საქართველოს კანონის „პროდუქტის უსაფრთხოების და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი"-ს ფარგლებში.

ინოვაცია და აკრედიტაცია

- შესაბამისობის შეფასების ორგანოების აკრედიტაციისათვის ვიყენებთ თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტებს, რათა უზრუნველყოფილიიქნას ქართული შესაბამისობის შეფასების ორგანოების ფუნქციონირება საერთაშორისო მოთხოვნების თანახმად.

აკრედიტაციის ცენტრის ფუნქციები

აკრედიტაციის ცენტრი ახორციელებს:

- საგამოცდო და საკალიბრებელი ლაბორატორიების
- სამედიცინო ლაბორატორიების
- პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოების
- პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოების
- მენეჯმენტის სისტემის აუდიტისა და სერტიფიკაციის ორგანოების
- ინსპექტირების ორგანოების

აკრედიტაციას

აკრედიტებული პირების შესახებ

- საგამოცდო ლაბორატორია – 81
- საკალიბრებელი ლაბორატორია – 8
- სამედიცინო ლაბორატორია - 2
- პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანო – 5
- პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანო - 3
- ინსპექტირების ორგანო- 29

აკრედიტაციის ცენტრის მენეჯმენტი ეფუძნება შემდეგი საერთაშორისო სტანდარტის პრინციპებს:

ISO/IEC 17011 - შესაბამისობის შეფასება. ზოგადი მოთხოვნები აკრედიტაციის ორგანოსადმი, რომლებიც ახორციელებენ შესაბამისობის შეფასების ორგანოების აკრედიტაციას

აკრედიტაციის სქემები

აკრედიტაციის სქემა - საგამოცდო და საკალიბრებელი ლაბორატორიები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• სსტ ისო/იეკ 17025 : 2010 „საერთო მოთხოვნები საგამოცდო და საკალიბრებელი ლაბორატორიების კომპეტენტურობისადმი".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.3:2012 - „წესები და პროცედურები საგამოცდო და საკალიბრებელი ლაბორატორიების სსტ ისო/იეკ 17025:2010-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის".
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• **EA 4-02 M -** გაზომვის განუსაზღვრელობის გამოსახვა დაკალიბრების დროს;

საგამოცდო და საკალიბრებელი ლაბორატორიების აკრედიტაცია შესაძლოა იყოს როგორც სავალდებულო, ასევე ნებაყოფლობითი.

აკრედიტაციის სქემა - სამედიცინო ლაბორატორიები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• სსტ ისო 15189 : 2011 „სამედიცინო ლაბორატორიები - კერძო მოთხოვნები ხარისხისა და კომპეტენტურობის მიმართ".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.4:2012 - „წესები და პროცედურები სამედიცინო ლაბორატორიების სსტ ისო 15189:2011-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის".
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• EA 4-02 M - გაზომვის განუსაზღვრელობის გამოსახვა დაკალიბრების დროს;

სამედიცინო ლაბორატორიების აკრედიტაცია ნებაყოფლობითია.

აკრედიტაციის სქემა - პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• სსტ ისო/იეკ 17065:2013/14 „ზოგადი მოთხოვნები პროდუქტის სერტიფიკაციის სისტემაში მოქმედი ორგანოებისადმი".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.5:2012 - „წესები და პროცედურები პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოების სსტ ისო/იეკ 17065:2013/2014-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის".
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• IAF GD 5 - IAF-ის გზამკვლევი ISO/IEC სახელმძღვანელო 65-ის გამოყენებისათვის.

პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოების აკრედიტაცია შეიძლება იყოს როგორც სავალდებულო, ასევე ნებაყოფლობითი.

აკრედიტაციის სქემა - პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• სსტ ისო/იეკ 17024:2013/2014 „შესაბამისობის შეფასება. ზოგადი მოთხოვნები პერსონალის სერტიფიკაციის ჩამტარებელი ორგანოებისადმი".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.6:2012 - „წესები და პროცედურები პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოების სსტ ისო/იეკ 17024:2013/2014-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის".
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• ~~IAF GD24 - IAF-ის გზამკვლევი ISO/IEC 17024 : 2003-ის გამოყენებისათვის.~~

პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოების აკრედიტაცია ნებაყოფლობითია.

აკრედიტაციის სქემა - მენეჯმენტის სისტემის აუდიტის და სერტიფიკაციის ორგანოები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• ისო/იეკ 17021:2013/2014 „შესაბამისობის შეფასება. მოთხოვნები აუდიტისა და მენეჯმენტის სისტემების სერტიფიკაციის განმახორციელებელი ორგანოების მიმართ".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.7:2012 - „წესები და პროცედურები აუდიტისა და მენეჯმენტის სისტემების სერტიფიკაციის განმახორციელებელი ორგანოების ისო/იეკ 17021:2013/2014-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის".
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• EA 7-04 M - ნორმატიულ-სამართლებრივი შესაბამისობა, როგორც ISO 14001:2004 სერტიფიკაციის შემადგენელი ნაწილი; • EA 7-05 M - EA-ს სახელმძღვანელო კომბინირებული აუდიტებისთვის ISO-IEC 17021-ის გამოყენების შესახებ; • IAF MD1 - IAF-ის სავალდებულო დოკუმენტი მრავალობიექტიანი ორგანიზაციების სერტიფიკაციისათვის ნიმუშების შერჩევის საფუძველზე; • IAF MD2 - IAF-ის სავალდებულო დოკუმენტი მართვის (მენეჯმენტის) სისტემების აკრედიტებული სერტიფიკატის გაცემისათვის; • IAF MD3 - IAF-ის სავალდებულო დოკუმენტი მიმდინარე ზედამხედველობისა და რესერტიფიცირების პროცედურებისათვის; • IAF MD4 - IAF-ის სავალდებულო დოკუმენტი აუდიტის კომპიუტერიზებული მეთოდების („CAAT") გამოყენებით მართვის სისტემების აკრედიტებული სერტიფიცირებისათვის; • IAF MD 5 - IAF-ის სავალდებულო დოკუმენტი ხმს და გმს-ის მენეჯმენტის სისტემების აუდიტის ხანგრძლივობის თაობაზე.

აკრედიტაციის სქემა – ინსპექტირების ორგანოები

აკრედიტაციის კრიტერიუმი (დოკუმენტი, რომლის შესაბამისობაზეც ტარდება აკრედიტაცია)	• სსტ ისო/იეკ 17020:2012/2013 „საერთო კრიტერიუმები ინსპექტირების სხვადასხვა ტიპის ორგანოების საქმიანობისათვის".
აკრედიტაციის ცენტრის წესი/პროცედურა	• საკ 1.8:2012 - წესები და პროცედურები ინსპექტირების ორგანოების სსტ ისო/იეკ 17020:2012/2013-თან შესაბამისობაზე აკრედიტაციისათვის.
აკრედიტაციაში გამოყენებული სახელმძღვანელო დოკუმენტი	• ILAC P15- ინსპექტირების ორგანოების აკრედიტაციისათვის ისო/იეკ 17020:2012-ის გამოყენება • ~~EA 5/02 - EA-ს სახელმძღვანელო EN45004-ის გამოსაყენებლად ავტოსატრანსპორტო საშუალებების პერიოდული ინსპექტირებისათვის;~~ • აკრედიტაციის ცენტრის ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა გზისთვის ვარგისობაზე ტესტირების ცენტრების ტექნიკურ მრჩეველთა კომიტეტის რეკომენდაცია -„ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა გზისთვის ვარგისობაზე ტესტირების ცენტრების სახელმძღვანელო". • ინსპექტირების ორგანოს (ტესტირების ცენტრის) დანართი #2 გარემო, შენობა. • სსტ ისო/იეკ 17020:2012/2013 „შესაბამისობის შეფასება. მოთხოვნები ინსპექტირების სხვადასხვა ტიპის ორგანოების საქმიანობისათვის"სტანდარტზე გადასვლის პირობები

ინსპექტირების ორგანოების აკრედიტაცია შეიძლება იყოს როგორც სავალდებულო, ასევე ნებაყოფლობითი.

აკრედიტაცია, როგორც ინსტრუმენტი

აკრედიტაციის ორგანო (აო)

შესაბამისობის შემფასებელი ორგანო (შშო)

პროდუქცია, მომსახურება სისტემები, პერსონალი

კანონმდებლობით რეგულირებული სფერო

თვით რეგულირებული სფერო

შესაბამისობის შეფასება სავალდებულოა

შესაბამისობის შეფასება ნებაყოფლობითია

ბაზარზე გატანა

აკრედიტაციის ცენტრის ძირითადი პრიორიტეტები

- ✓ აკრედიტაციის სისტემის წარმართვა საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად;

- ✓ სერვისის შეთავაზება საქართველოს ეკონომიკის მოთხოვნების ადექვატურად, კანონმდებლობით რეგულირებულ და თვით რეგულირებულ სფეროებში;

- ✓ ქართული აკრედიტაციის შედეგების აღიარების მიზნით აკრედიტაციის საერთაშორისო ორგანიზაციებში (EA, ILAC, IAF) თანმიმდევრული ინტეგრაცია.

გმადლობთ ყურადღებისათვის